

[Dokumentacja Kodu](#)

[Pytania:](#)

[Pytanie 1](#)

[Pytanie 2](#)

[Pytanie 3](#)

[Pytanie 4](#)

[Pytanie 5](#)

[Pytanie 6](#)

[Pytanie 7](#)

[Pytanie 8](#)

Dokumentacja Kodu

Dokumentacja kodu Wielowarstwowego Perceptronu z Algorytmem Ewolucji Różnicowej

Przegląd

Kod implementuje model wielowarstwowego perceptronu (MLP) z optymalizacją wag za pomocą algorytmu ewolucji różnicowej. Model MLP jest wykorzystywany do klasyfikacji danych z zestawu Iris, który zawiera pomiary kwiatów irysa. Algorytm ewolucji różnicowej jest zastosowany do optymalizacji parametrów sieci neuronowej.

Struktura Klasy WielowarstwowoPerceptron

Inicjalizacja (`__init__`):

- Tworzy warstwy perceptronu z losowo inicjalizowanymi wagami i biasami.
- **Dlaczego?** Inicjalizacja wag jest standardowym pierwszym krokiem w tworzeniu sieci neuronowych. Losowe wartości pomagają w "rozpoczęciu" procesu uczenia.

Metoda `forward`:

- Realizuje przepływ danych przez sieć (propagację w przód), stosując wagi i funkcję aktywacji do wejścia.
- **Zastosowanie:** Umożliwia sieci generowanie prognoz na podstawie danych wejściowych.

`ustaw_parametry` i `pobierz_parametry`:

- Pozwalają na manipulację parametrami sieci (wagami i biasami) - kluczowe dla algorytmu optymalizacyjnego.
- **Dlaczego?** Umożliwiają algorytmowi ewolucji różnicowej dostosowanie wag sieci w procesie optymalizacji.

Funkcje pomocnicze

`sigmoid`:

- Funkcja aktywacji, przekształcająca wartości liniowe na zakres (0,1).
- **Zastosowanie:** Wprowadza nieliniowość do modelu, co jest kluczowe dla uczenia się złożonych wzorców.

`mse` (Mean Squared Error):

- Oblicza średni błąd kwadratowy między prognozami a rzeczywistymi wartościami.
- **Dlaczego?** MSE jest standardową miarą błędów w problemach regresji i służy jako funkcja celu do optymalizacji.

`dokladnosc`:

- Mierzy, jak dokładne są prognozy modelu.
- **Zastosowanie:** Umożliwia ocenę wydajności modelu na danych testowych.

Funkcja `funkcja_celu`

Cel:

- Wykorzystywana przez algorytm ewolucji różnicowej do oceny jakości poszczególnych rozwiązań (parametrów sieci).
- **Dlaczego?** Funkcja celu jest niezbędna do kierowania procesem optymalizacji w algorytmach ewolucyjnych.

Algorytm Ewolucji Różnicowej (ewolucja_roznicowa)

Proces:

- Wykorzystuje operacje mutacji, krzyżowania i selekcji do optymalizacji parametrów sieci.
- **Dlaczego?** Algorytm ewolucji różnicowej jest efektywną, choć mniej konwencjonalną metodą optymalizacji parametrów sieci neuronowych, zapewniającą dobre wyniki w wielu problemach.

Wczytywanie i Przygotowanie Danych

Proces:

- Wczytuje i przetwarza dane z zestawu Iris, a następnie dzieli je na zbiory treningowe i testowe.
- **Dlaczego?** Przygotowanie danych jest kluczowym krokiem w procesie uczenia maszynowego, umożliwiającym efektywne trenowanie i ocenę modelu.

Podział na Zbiór Treningowy i Testowy

Zastosowanie:

- Oddziela część danych do treningu modelu od części do jego oceny.
- **Dlaczego?** Taki podział jest niezbędny, aby móc sprawdzić, jak model radzi sobie z nieznanymi danymi, co jest miarą jego zdolności do generalizacji.

Użycie Algorytmu i Ocena Modelu

- Po zakończeniu procesu optymalizacji algorytmem ewolucji różnicowej, model jest oceniany na zbiorze testowym.
- **Dlaczego?** Ocena na zbiorze testowym daje informację o tym, jak dobrze model będzie działał w praktyce, na danych, których nie "widział" podczas treningu.

Pytania:

Pytanie 1

Tworzy warstwy perceptronu z losowo inicjalizowanymi wagami i biasami. - jeżeli miałbyś większy dataset to można dodać więcej warstw (ukryte), ale nie będziemy robić tak zaawansowanych rzeczy

Pytanie 2

Szczegółowy opis metody **forward** (forward propagation) z klasy **WielowarstwowyPerceptron** w powyższym kodzie, opisany krok po kroku:

Metoda **forward**(Forward Propagation)

```
python Copy code

def przod(self, X):
    aktywacja = X
    for w, b in zip(self.wagi, self.biasy):
        z = np.dot(aktywacja, w) + b
        aktywacja = sigmoid(z)
    return aktywacja
```

step 1 - Inicjalizacja aktywacji:

```
python Copy code

aktywacja = X
```

- Ta linia ustawia początkową aktywację na dane wejściowe X.
- **Co to oznacza?** W kontekście sieci neuronowej, "aktywacja" oznacza wartości, które są przekazywane z jednej warstwy sieci do następnej. Na początku, aktywacją jest sam wektor wejściowy.

step 2 - Pętla po warstwach sieci:

```
python Copy code

for w, b in zip(self.wagi, self.biasy):
```

- Ta linia rozpoczyna pętlę, która iteruje przez wszystkie warstwy sieci neuronowej.
- Co to oznacza? Dla każdej warstwy w sieci, kod będzie stosować odpowiadające jej wagi (**w**) i bias (**b**).

step 3 - Obliczanie ważonej sumy i dodawanie biasu:

```
python Copy code  
  
z = np.dot(aktywacja, w) + b
```

- Tutaj obliczana jest ważona suma aktywacji z poprzedniej warstwy i wag aktualnej warstwy, do której dodaje się bias.
- **Co to oznacza?** Wartość **z** jest liniową kombinacją wejść z poprzedniej warstwy, stanowiącą podstawę do następnej aktywacji. Jest to kluczowy krok w działaniu każdego neuronu w sieci.

step 4 - Stosowanie funkcji aktywacji:

```
python Copy code  
  
aktywacja = sigmoid(z)
```

- Funkcja **sigmoid** jest stosowana do wartości **z**. Dzięki temu wartości te są "przepuszczane" przez nieliniową funkcję aktywacji, co pozwala sieci na uczenie się i modelowanie bardziej złożonych relacji.
- Co to oznacza? Nieliniowa funkcja aktywacji jest kluczowa, aby sieć neuronowa mogła rozwiązywać zadania, które nie są liniowo separowalne.

step 5 - Zwracanie aktywacji z ostatniej warstwy:

```
python Copy code  
  
return aktywacja
```

- Po przejściu przez wszystkie warstwy, ostateczna aktywacja (wynik z ostatniej warstwy sieci) jest zwracana jako wynik metody.
- Co to oznacza? Ostateczna aktywacja jest "decyzją" sieci, na przykład klasą, do której przypisuje wejściowe dane.

Podsumowanie

Metoda **forward** realizuje kluczowy proces przepływu danych przez sieć neuronową. Dla każdej warstwy obliczane są wartości, które następnie są przekształcane przez funkcję aktywacji. Wynik z ostatniej warstwy stanowi wyjście sieci, które może być używane do klasyfikacji lub innych zadań.

Pytanie 3

MSE (Mean Squared Error) - Błąd Średniokwadratowy

MSE, czyli błąd średniokwadratowy, jest popularną miarą oceny błędów w modelach uczenia maszynowego, zwłaszcza w zadaniach regresji. Oblicza on średnią wartość kwadratów różnic między rzeczywistymi wartościami a tymi przewidzianymi przez model.

Jak jest obliczany?

MSE jest obliczany według wzoru:

$$MSE = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (Y_i - \hat{Y}_i)^2$$

gdzie:

- Y_i to rzeczywiste wartości,
- $\hat{Y}_i$ to wartości przewidywane przez model,
- n to liczba obserwacji.

Zastosowanie MSE w tym kodzie

W podanym kodzie funkcja mse jest wykorzystywana jako funkcja celu dla algorytmu ewolucji różnicowej. Działanie algorytmu polega na minimalizacji wartości MSE, co oznacza dążenie do jak najdokładniejszych prognoz modelu w stosunku do rzeczywistych danych.

python

 Copy code

```
def mse(prawdziwe_y, przewidywane_y):  
    return np.mean(np.square(prawdziwe_y - przewidywane_y))
```

Dokładność (Accuracy)

Co to jest dokładność?

Dokładność to prosta metryka wydajności modelu klasyfikacyjnego, reprezentująca stosunek liczby poprawnych przewidywań do łącznej liczby przewidywań. Jest często używana w klasyfikacji, aby ocenić ogólną skuteczność modelu.

Jak jest obliczana?

Dokładność jest obliczana według wzoru:

$$\text{Dokładność} = \frac{\text{Liczba Poprawnych Przewidywań}}{\text{Łączna Liczba Przewidywań}}$$

Zastosowanie dokładności w tym kodzie

W podanym kodzie funkcja `dokladnosc` oblicza dokładność modelu na zbiorze testowym. Jest to stosunek liczby prawidłowo sklasyfikowanych próbek do całkowitej liczby próbek w zbiorze testowym. Wysoka dokładność oznacza, że model dobrze generalizuje na nowych danych, które nie były używane podczas procesu uczenia.

python

 Copy code

```
def dokladnosc(prawdziwe_y, przewidywane_y):  
    return np.mean(np.argmax(prawdziwe_y, axis=1) == np.argmax(przewidy
```

Podsumowanie

- **MSE:** Używany jako funkcja celu do optymalizacji modelu; niskie wartości MSE wskazują na lepsze dopasowanie modelu.
- **Dokładność:** Umożliwia ocenę ogólnej skuteczności modelu na zbiorze testowym; wysoka dokładność wskazuje na dobrą generalizację modelu.

Pytanie 4

Funkcja Celu w Kontekście Algorytmu Ewolucji Różnicowej

Co to jest funkcja celu?

Funkcja celu w uczeniu maszynowym i optymalizacji jest kluczowym elementem określającym "jakość" danego rozwiązania. Jest to miara, którą algorytm stara się zminimalizować (lub zmaksymalizować, w zależności od zadania). W kontekście algorytmów ewolucyjnych, taka funkcja ocenia, jak dobrze poszczególne rozwiązania w populacji spełniają zadane kryteria.

Funkcja celu w podanym kodzie

W podanym kodzie, funkcja celu jest używana przez algorytm ewolucji różnicowej do oceny, jak dobrze poszczególne zestawy parametrów (wagi i biasy sieci neuronowej) radzą sobie z zadaniem przewidywania wyników. Konkretnie, funkcja celu oblicza błąd średniokwadratowy (MSE) między prognozami modelu a rzeczywistymi etykietami.

```
python Copy code  
  
def funkcja_celu(parametry, model, X, Y):  
    model.ustaw_parametry(parametry)  
    prognozy = model.przod(X)  
    return mse(Y, prognozy)
```

Możliwość usunięcia funkcji celu i MSE

Funkcja Celu: Nie można usunąć tej funkcji, jeśli chcemy, aby algorytm ewolucji różnicowej działał. Funkcja celu jest niezbędna do prowadzenia procesu optymalizacji, ponieważ algorytm potrzebuje sposobu oceny i porównywania różnych rozwiązań.

MSE: Teoretycznie można by zastąpić MSE inną funkcją straty, jeśli lepiej pasowałaby do konkretnego zadania. Na przykład, w klasyfikacji binarnej często stosuje się funkcję straty entropii krzyżowej. Jednak w kontekście tego konkretnego zadania (gdzie przewiduje się klasy irysów), MSE jest odpowiednim wyborem jako funkcja straty, ponieważ jest prosta w implementacji i interpretacji.

Podsumowanie

Funkcja celu i MSE są integralnymi częściami kodu, które umożliwiają algorytmowi ewolucji różnicowej efektywną optymalizację parametrów sieci neuronowej. Bez nich, algorytm nie miałby "kryterium sukcesu" do dążenia, co uniemożliwiłoby skuteczne uczenie się modelu.

Pytanie 5

Funkcja `ewolucja_roznicowa`

```
python Copy code  
  
def ewolucja_roznicowa(funkcja, model, granice, X, Y, mut=0.8, krzyz=0.
```

Parametry funkcji:

- **funkcja**: funkcja celu używana do oceny jakości rozwiązania.
- **model**: model sieci neuronowej, który jest optymalizowany.
- **granice**: zakres wartości, które mogą przyjmować parametry modelu.
- **X, Y**: dane treningowe i odpowiadające im etykiety.
- **mut (mutacja)**: współczynnik mutacji, określa intensywność zmian parametrów.
- **krzyz (krzyżowanie)**: prawdopodobieństwo krzyżowania, wpływa na to, jak bardzo nowe rozwiązanie jest kombinacją aktualnego i mutantu.
- **wielkosc_populacji**: liczba rozwiązań w populacji.
- **iteracje**: liczba iteracji algorytmu.

Inicjalizacja populacji

```
python Copy code  
  
dimensions = len(model.get_params())  
pop = np.random.rand(wielkosc_populacji, dimensions)
```

- **dimensions**:
Ustala liczbę wymiarów rozwiązania na podstawie liczby parametrów modelu.
- **pop**:
Tworzy początkową populację. Każde rozwiązanie jest wektorem o długości `dimensions`, z wartościami losowo wybranymi z zakresu `[0, 1]`.

```
python Copy code  
  
min_b, max_b = np.asarray(granice).T  
diff = np.fabs(min_b - max_b)  
pop_denorm = min_b + pop * diff
```

Rozpakowywanie granic i obliczanie różnic:

- **np.asarray(granice).T** przekształca listę granic na format użyteczny dla NumPy i transponuje ją, oddzielając minimalne i maksymalne granice.
- **np.fabs** oblicza bezwzględną wartość różnicy między maksymalnymi a minimalnymi granicami. Jest to potrzebne do skalowania losowych wartości z populacji do rzeczywistego zakresu parametrów modelu.

- **pop_denorm**: skaluje populację z zakresu [0, 1] do rzeczywistego zakresu parametrów modelu.

Obliczanie początkowego dostosowania populacji

```
python Copy code  
  
fitness = np.asarray([funkcja(ind, model, X, Y) for ind in pop_denorm])  
best_idx = np.argmin(fitness)  
best = pop_denorm[best_idx]
```

Obliczanie dostosowania (fitness) każdego rozwiązania:

- Każde rozwiązanie z populacji jest oceniane za pomocą funkcji celu. Wynik tej funkcji to "fitness" danego rozwiązania - niższy wynik oznacza lepsze dopasowanie.
- **best_idx** i **best**: znajduje najlepsze dotychczasowe rozwiązanie i jego indeks.

Główna pętla algorytmu

```
python Copy code  
  
for i in range(iteracje):  
    for j in range(wielkosc_populacji):
```

- Iteruje przez zadaną liczbę iteracji, a w każdej iteracji przechodzi przez wszystkie rozwiązania w populacji.

Proces mutacji, krzyżowania i selekcji

```
python Copy code  
  
idxs = [idx for idx in range(wielkosc_populacji) if idx != j]  
a, b, c = pop[np.random.choice(idxs, 3, replace=False)]  
mutant = np.clip(a + mut * (b - c), 0, 1)
```

Wybór indeksów do mutacji:

- Wybiera losowo trzy różne rozwiązania z populacji, różne od aktualnie przetwarzanego.

Tworzenie mutacji:

- Oblicza nowe rozwiązanie (mutacje) poprzez dodanie ważonej różnicy między dwoma wybranymi rozwiązaniami do trzeciego. np.clip zapewnia, że wartości mutantu nie wykraczają poza zakres [0, 1].

python

Copy code

```
cross_points = np.random.rand(dimensions) < krzyz
if not np.any(cross_points):
    cross_points[np.random.randint(0, dimensions)] = True
trial = np.where(cross_points, mutant, pop[j])
trial_denorm = min_b + trial * diff
```

Proces krzyżowania:

Tworzy nowe rozwiązanie (próbę) przez połączenie mutantą z obecnym rozwiązaniem. To, czy element pochodzi z mutantą czy obecnego rozwiązania, zależy od losowo wygenerowanych punktów krzyżowania.

Denormalizacja próby:

Skaluje próbę z powrotem do rzeczywistego zakresu parametrów modelu.

python

Copy code

```
f = funkcja(trial_denorm, model, X, Y)
if f < fitness[j]:
    fitness[j] = f
    pop[j] = trial
if f < fitness[best_idx]:
    best_idx = j
    best = trial_denorm
```

Selekcja:

- Porównuje nowo utworzoną próbę z obecnym rozwiązaniem. Jeśli próba ma lepsze dostosowanie (niższe MSE), zastępuje obecne rozwiązanie.
- Aktualizuje najlepsze dotychczas znalezione rozwiązanie, jeśli nowa próba jest lepsza od obecnego najlepszego rozwiązania.

Podsumowanie

Algorytm ewolucji różnicowej w tym kodzie stosuje techniki ewolucji biologicznej, takie jak mutacja, krzyżowanie i selekcja, do iteracyjnego ulepszania populacji rozwiązań. Jest to podejście do optymalizacji, które jest szczególnie przydatne, gdy przestrzeń poszukiwań jest duża lub skomplikowana, a tradycyjne metody gradientowe mogą mieć trudności z odnalezieniem globalnego minimum. Funkcje jak **np.asarray**, **np.fabs**, czy **np.clip** są używane do efektywnego przetwarzania i manipulowania danymi w bibliotece NumPy, co jest standardem w obliczeniach naukowych w Pythonie.

Pytanie 6

wczytanie pliku - za chuja nie wiem jak sie te formaty wczytuje więc pobrałem losowy plik z kaggle, ale to można z edytować - wysłałem Ci go na mess

Pytanie 7

Konwersja do One-Hot Encoding

Co to jest One-Hot Encoding?

One-hot encoding to proces przekształcania zmiennych kategoriycznych w formę, która może być lepiej przetwarzana przez modele uczenia maszynowego. Dla każdej unikalnej etykiety w zbiorze danych tworzy się nową kolumnę, w której każda etykieta jest reprezentowana jako wektor zer z jedną wartością ustawioną na 1.

Jak działa konwersja do One-Hot w podanym kodzie?

```
python Copy code  
  
Y = np.zeros((y.size, y.max() + 1))  
Y[np.arange(y.size), y] = 1
```

```
python Copy code  
  
Y = np.zeros((y.size, y.max() + 1))
```

```
python Copy code  
  
Y[np.arange(y.size), y] = 1
```

- Dla każdego wiersza w Y, ustawia wartość '1' w kolumnie odpowiadającej etykietce danej próbki. np.arange(y.size) generuje sekwencję indeksów dla każdej próbki, a y zawiera etykiety.

Czy można ominąć lub usunąć one-hot encoding?

W kontekście klasyfikacji wieloklasowej:

- One-hot encoding jest szczególnie przydatny i często konieczny, ponieważ pozwala modelowi na wyraźne rozróżnienie między różnymi klasami. Bez one-hot encoding, model mógłby błędnie interpretować etykiety jako wartości liczbowe, co jest niepożądane w klasyfikacji.

- Na przykład, bez one-hot encoding, model mógłby interpretować etykiety klas jako porządek i uznać, że jedna klasa jest "wyższa" lub "ważniejsza" niż inna, co jest nieprawidłowe w kontekście klasyfikacji.

W innych przypadkach:

- Jeśli zadanie nie wymaga rozróżniania między wieloma klasami, lub jeśli istnieje tylko jedna klasa binarna (0 lub 1), one-hot encoding może być niepotrzebny.

Podsumowanie

Konwersja do one-hot jest kluczowym krokiem w przygotowaniu danych do klasyfikacji wieloklasowej, ponieważ pozwala modelom uczenia maszynowego na skuteczne i poprawne przetwarzanie etykiet klas. Ominięcie tego kroku w zadaniach klasyfikacji wieloklasowej może prowadzić do błędnej interpretacji danych przez model i pogorszenia jego wydajności.

Pytanie 8

Uruchomienie Algorytmu Ewolucji Różnicowej

W podanym kodzie algorytm ewolucji różnicowej jest używany do optymalizacji parametrów (wag i biasów) modelu wielowarstwowego perceptronu. Oto dokładny opis tego procesu:

```
python Copy code

granice = [(-1, 1)] * len(perceptron.pobierz_parametry())
generator_er = ewolucja_roznicowa(funkcja_celu, perceptron, granice, X)
for i in range(1000):
    najlepszy, wynik = next(generator_er)
    print(f'Iteracja {i}, MSE: {wynik}')
```

Definiowanie Granic:

- `granice = [(-1, 1)] * len(perceptron.pobierz_parametry())`
- Ustala granice, w jakich mogą zmieniać się parametry modelu. Tutaj każdy parametr ma być w przedziale od -1 do 1. Długość listy granic jest równa liczbie parametrów modelu.

Inicjalizacja Algorytmu:

- `generator_er = ewolucja_roznicowa(...)`
- Tworzy generator (iterator), który będzie kolejno dostarczał wyniki każdej iteracji algorytmu ewolucji różnicowej.

Iterowanie przez Algorytm:

- Pętla `for` iteruje przez określoną liczbę iteracji algorytmu (tutaj 1000).
- W każdej iteracji, `next(generator_er)` uzyskuje następny zestaw optymalnych parametrów (najlepszy) oraz odpowiadający im wynik funkcji celu (wynik), czyli MSE.

- Wyniki są wyświetlane, co daje informację o postępie i efektywności algorytmu w poszukiwaniu optymalnych parametrów.

Ostateczna Ocena Modelu na Zbiorze Testowym

Po zakończeniu procesu optymalizacji algorytmem ewolucji różnicowej, model jest testowany na zbiorze testowym, aby ocenić jego zdolność do generalizacji - czyli sprawdzenia, jak dobrze model radzi sobie z danymi, których nie widział podczas treningu.

```
python Copy code  
  
perceptron.ustaw_parametry(najlepszy)  
prognozy = perceptron.przod(X_testowe)  
print(f'Dokładność na zbiorze testowym: {dokladnosc(Y_testowe, prognozy)
```

Ustawienie Optymalnych Parametrów:

- `perceptron.ustaw_parametry(najlepszy)`
- Model MLP jest aktualizowany optymalnymi parametrami znalezionymi przez algorytm ewolucji różnicowej.

Generowanie Prognoz na Zbiorze Testowym:

- `prognozy = perceptron.przod(X_testowe)`
- Metoda **forward** modelu MLP jest używana do generowania prognoz na zbiorze testowym.

Obliczenie i Wyświetlenie Dokładności:

- `dokladnosc(Y_testowe, prognozy)`
- Dokładność modelu na zbiorze testowym jest obliczana jako stosunek liczby poprawnych prognoz do całkowitej liczby próbek.
- Ta wartość jest wyświetlana i służy jako miara, jak dobrze model generalizuje na nowych danych.

Podsumowanie

- Uruchomienie Algorytmu Ewolucji Różnicowej: Jest to kluczowy etap w procesie uczenia modelu, gdzie algorytm iteracyjnie poszukuje optymalnych parametrów modelu, minimalizując błąd (MSE) na zbiorze treningowym.
- Ocena Modelu na Zbiorze Testowym: Ostateczna ocena modelu na zbiorze testowym daje informację o jego zdolności do generalizacji i jest krytycznym elementem procesu walidacji modelu